

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-1545- 132
Konu : Kanun Tasarısı

9 14 / 2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 4/4/2018 tarihinde kararlaştırılan "Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali YILDIRIM
Başbakan

Ek:

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

TÜRK CEZA KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (5) numaralı alt bendine “Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “çocukların cinsel istismarı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 62 nci maddesinin ikinci fıkrasına “nedenleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “gerekçesiyle birlikte” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3- 5237 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “aşağı olmamak üzere” ibaresi “kırk yıla kadar” şeklinde ve “on sekiz” ibaresi “otuz” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş ve aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(5) İkinci fıkrada tanımlanan cinsel istismarın;

a) Oniki yaşını tamamlamamış çocuğa karşı üçüncü veya dördüncü fıkrada tanımlanan hallerden birisi ile gerçekleştirilmesi,

b) Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında olan oniki yaşını tamamlamış çocuklara karşı cebir veya tehditle gerçekleştirilmesi,

c) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamında olan çocuklara karşı silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi,

halinde müebbet hapis cezasına hükmolunur.

(6) İkinci fıkrada tanımlanan cinsel istismar suçu bakımından üçüncü ve dördüncü fıkranın birlikte uygulandığı hallerde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.”

“(9) Bu madde uyarınca verilen müebbet hapis cezasına 62 nci maddenin uygulanması durumunda müebbet hapis cezası için belirlenen yirmibeş yıllık süre, kırk yıl olarak uygulanır.

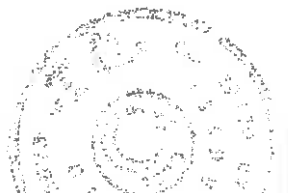
(10) Bu maddede tanımlanan suçlar nedeniyle verilen süreli hapis cezalarına ilişkin olarak 61 inci maddeye göre belirlenen sonuç ceza, kırk yıldan fazla olamaz.”

MADDE 4- 5237 sayılı Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasına “hapis ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “ikibin günden” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 108 inci maddesinin sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(8) Çocuğa karşı işlenen bir suçtan dolayı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûmiyet halinde elli yılın; müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde ise kırk yılın infaz kurumunda iyi halli olarak geçirilmesi durumunda koşullu salıverilme hükümlerinden yararlanılabilir.

(9) Birinci fıkradaki koşullu salıverme süreleri, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasında tanımlanan cinsel saldırı suçundan, 103 üncü maddesinde tanımlanan çocukların cinsel istismarı suçundan, 104 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında tanımlanan reşit olmayanla cinsel ilişki suçundan, 188 inci

maddesinde tanımlanan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan ve 190 ıncı maddesinde tanımlanan uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma suçundan dolayı hapis cezasına mahkûm olanlar hakkında da uygulanır.

(10) Dokuzuncu fıkrada belirtilen suçlardan dolayı hapis cezasına mahkûm olanlar hakkında, ceza infaz kurumundan herhangi bir nedenle tahliye edilmesinden itibaren başlamak üzere denetim süresi içinde ve hak ederek tahliye tarihinden itibaren beş yıla kadar süreyle aşağıdaki tedbir veya yükümlülüklerden bir veya birkaçına infaz hâkimi tarafından karar verilir:

- a) Rehabilitasyon amaçlı programlara katılmak.
- b) Suçun mağdurunun oturduğu ve çalıştığı yerleşim bölgesinde ikamet etmekten yasaklanmak.
- c) Mağdurun bulunduğu yerlere yaklaşmaktan yasaklanmak.
- d) Çocuklarla bir arada olmayı gerektiren bir ortamda çalışmaktan yasaklanmak.
- e) Çocuklar hakkında bakım ve gözetim yükümlülüğünü gerektiren faaliyet icra etmekten yasaklanmak.

f) İkametgahı veya işyerinin değişmesi durumunda ilgili kolluk birimine bildirilmek amacıyla yedi gün içinde denetimli serbestlik müdürlüğüne yeni adresini bildirmek.

g) Yedi günden fazla ikametgahından ayrı bir yerde konaklayacak olması durumunda üç gün önceden konaklayacağı adresi ilgili kolluk birimine bildirilmek amacıyla denetimli serbestlik müdürlüğüne bildirmek.

(11) Dokuzuncu fıkrada belirtilen cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan dolayı hapis cezasına mahkûm olanlar hakkında, ceza infaz kurumundan herhangi bir nedenle tahliye edilmesinden üç ay önce başlamak üzere tahliyeden itibaren beş yıla kadar, ayakta veya yatarak cinsel isteğin ilaçla baskılanmasına yönelik tedbire tabi tutulmaya uzman raporu üzerine infaz hakimi tarafından karar verilebilir. Bu tedbir, tıbbi gerekliliklere uygun olarak yerine getirilir ve infaz hakimi tarafından yılda bir defa değerlendirilir, gerektiğinde sonlandırılabilir.”

“(12) Dokuzuncu fıkrada belirtilen suçlardan dolayı mahkûm olanlar, ceza infaz kurumlarında bulunduğu süre içinde rehabilitasyon amaçlı programlara katılmak zorundadır.

(13) Onuncu ve onbirinci fıkrada belirtilen tedbir ve yükümlülüklerin ihlali durumunda, 105/A maddesinin altıncı fıkrasına ilişkin hükümler ile koşullu salıverilmenin geri alınmasına ilişkin hükümler; ihlalin infazın tamamlanmasından sonra gerçekleşmesi halinde ise bu maddenin yedinci fıkrasına ilişkin hükümler uygulanır.

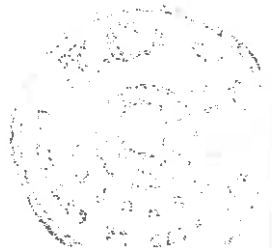
(14) Cumhuriyet başsavcılığı onuncu ve onbirinci fıkrada belirtilen tedbir ve yükümlülüklerle karar verilmesini infaz hakimliğinden talep eder.

(15) Onuncu ve onbirinci fıkra hükümleri suç tarihinde çocuk olanlar hakkında uygulanmaz.

(16) Bu maddenin onuncu, onbirinci ve onikinci fıkrasının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 6- 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 6- (1) Cumhuriyet başsavcılığı ve mahkemeler ile diğer adli merciler veya idarî merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, korunma ihtiyacı olan çocuğu Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı il veya ilçe müdürlüklerine derhal bildirmekle yükümlüdür. Çocuk ile çocuğun bakımından sorumlu kimseler çocuğun

korunma altına alınması amacıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı il veya ilçe müdürlüklerine başvurabilir.

(2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı il veya ilçe müdürlükleri kendisine bildirilen olaylarla ilgili olarak gerekli araştırmayı derhâl yapar.”

MADDE 7- 5395 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Çocuklar hakkında yapılan yayınlar

EK MADDE 1- (1) Cinsel istismar suçu mağduru çocuğun yüksek yararı gerektiriyorsa soruşturmanın başlangıcında, olayla ilgili olarak basın yayın, radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinde ve internet ortamında yapılan yayınların kısıtlanmasına, yayın yasağı konulmasına, içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine, çocuğun anası, babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimsenin veya Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının istemi üzerine ya da re’sen Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilebilir. Karar, derhal Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca internet sitelerinde yayımlanır. Bu duyurular 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre tebligat hükmündedir. Bu fıkra uyarınca verilen kararlara aykırı olarak yayın yapılması halinde ilgisine göre 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununun 21 inci maddesi ile 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanununun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası uygulanır. Cumhuriyet savcısının kararı, yirmidört saat içinde çocuk hâkiminin onayına sunulur. Hâkim kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde tedbir kendiliğinden kalkar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tedbire konu içeriğin internet ortamında yayınlanması halinde birinci fıkradaki usul uygulanmak suretiyle Cumhuriyet savcısı tarafından içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu karar uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna gönderilir. Kurum bu kararı erişim sağlayıcıları ile ilgili içerik ve yer sağlayıcılarına bildirir, kararın gereği bildirim anından itibaren derhal ve en geç dört saat içinde yerine getirilir. Tedbire konu içeriğin yayından çıkarılmış olması durumunda karar kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu fıkra kapsamında verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararları hakkında 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 8/A maddesinin üçüncü ve beşinci fıkra hükümleri uygulanır.

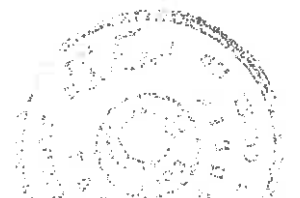
Cinsel suç mağdurlarına yönelik hizmetler

EK MADDE 2- (1) Cinsel suç mağdurlarının tekrarlanan mağduriyetini önlemek, adli ve tıbbi işlemlerin bu alanda eğitimli kişilerden oluşan bir merkezde ve tek seferde gerçekleştirilmesini temin etmek amacıyla adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu bulunan yerlerde Sağlık Bakanlığınca özel merkezler kurulur.

(2) Bu merkezlerin, bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu gözönünde tutularak adalet komisyonu bulunan yerlerde kurulmamasına ya da bulunmayan yerlerde kurulmasına Adalet Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle karar verilebilir.

(3) Mağdurlar bu merkezlere ya da mülki sınırlara bakılmaksızın kendilerine en yakın merkezlere götürülmek suretiyle bu maddede belirtilen işlemler yerine getirilir.

(4) Bu merkezlerde Sağlık Bakanlığı personeli ve diğer kurumlardan ihtiyaç duyulan uzman veya personel görevlendirilir. Sağlık Bakanlığının bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle yerine getirilir. Bu şekilde görevlendirilenlerin aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî ve sosyal hak ve yardımları kendi kurumlarından ödenmeye devam olunur.

(5) Bu madde kapsamındaki işlemleri yerine getirmek üzere merkezin kurulduğu yer Cumhuriyet başsavcılığı tarafından Cumhuriyet savcısı görevlendirilir.

(6) Cinsel suç mağdurlarının ifadesi bu merkezlerde Cumhuriyet savcısının nezaretinde uzmanlar aracılığıyla alınır. Mağdurun rızasının bulunması halinde ifade sırasındaki görüntü ve sesleri kayda alınır. Mağdur çocukların ifadesinin alınmasında bu kayıt zorunludur. Maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunluluk bulunan haller dışında soruşturma ve kovuşturmada mağdurun ifadesi yeniden alınmaz, bu merkezde alınan ifade ile yetinilir.

(7) Maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından çocuk mağdurun kovuşturma aşamasında ifadesinin alınması veya başkaca bir işlem yapılmasında zorunluluk bulunması halinde bu işlem, mağdur çocuk ile sanığın aynı ortamda bulunmayacağı şekilde mahkeme veya görevlendireceği naip hâkim tarafından bu merkezlerde uzmanlar aracılığıyla yerine getirilir.

(8) Mağdurların ifadeleri bu merkezlerde ses ve görüntü bilişim sistemi kullanılmak suretiyle de alınabilir.

(9) Cinsel suç mağdurlarının beden muayenesi ile vücuttan örnek alınması işlemleri adli tıp uzmanı veya yokluğu halinde uzman hekim tarafından bu merkezlerde yapılır.

(10) Gerekli standartları sağlamaları halinde üniversiteler bünyesinde kurulan merkezlerde de bu hizmetler sunulabilir. Ayrıca, bu merkezlerde cinsel suç mağdurlarına yönelik ileri düzeyde tedavi ve rehabilitasyon hizmeti de sunulabilir.

(11) Bu merkezlerin kuruluşuna, standartlarına, işleyişine, hizmet sunumuna, denetimine, personelin görevlendirilmesine, eğitimine, görev ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Çalıştırma yasağı ve adres bildirim zorunluluğu

EK MADDE 3- (1) 5237 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası, 103 üncü maddesi, 104 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları, 188 inci ve 190 ıncı maddeleri, 226 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile üçüncü fıkrası ve 227 nci maddesinde tanımlanan suçlardan haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunanlar; kamu veya özel sektöre ait çocuk hizmet birimleri, adli görüşme odaları, okul, okul servisi, okul kantini, yurt, kreş, gündüz bakımevi, çocuk kulübü, çocuk parkı, oyun bahçesi, oyun salonu gibi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından birlikte belirlenen çocukların yoğun olarak bulunduğu iş kollarında çalıştırılmaz ve bu yerleri işletemezler. Bu fıkarda belirtilen tedbirlerin uygulanması, hükmün kesinleşmesi ile başlar ve cezanın tamamen infazından itibaren beş yıl süreyle devam eder.

(2) Birinci fıkarda belirtilen suçlardan yargılanan sanıklar hakkında kovuşturma aşamasında mahkemece aynı fıkarda belirtilen tedbirlere hükmedilebilir.

(3) Birinci fıkra hükümlerine veya ikinci fıkarda belirtilen tedbir kararlarına aykırı davrananlara mülki idare amiri tarafından onbin Türk Lirasından otuzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Tekrarı halinde idari para cezası iki katı oranında uygulanır. Bu maddede belirtilen yükümlülüğün ikiden fazla ihlal edilmesi durumunda ilgili işletmenin ruhsatı iptal edilir.

(4) Birinci fıkarda belirtilen suçlarından dolayı haklarında kovuşturma bulunanlar için aşağıdaki tedbirlere mahkemece karar verilebilir:

a) İkametgâhı veya işyerinin değişmesi durumunda yedi gün içinde yeni adresini bildirmek.

b) Yedi günden fazla ikametgâhından ayrı bir yerde konaklayacak olması durumunda üç gün önceden konaklayacağı adresi bildirmek.

(5) Dördüncü fıkra hükümlerine aykırı davrananlara mülki amir tarafından üçbin Türk Lirasından onbeşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

(6) Bu maddede belirtilen tedbirlere ilişkin verilen kararlar denetimli serbestlik müdürlükleri tarafından ilgili kurumlara gönderilir.

(7) Birinci ve ikinci fıkra kapsamına giren kişilere ait veriler, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Adalet Bakanlığından temin edilir ve kayıtlar takip edilir; işverenlere bilişim sistemleri üzerinden gerekli uyarılar yapılır. Ayrıca, bu kapsama giren kişilere ait sorgulama bilgileri denetim amacıyla İçişleri Bakanlığına bildirilir.

(8) Birinci ve ikinci fıkra kapsamına giren kişilere birinci fıkrada belirtilen işyerlerinin açılması veya işletilmesi için izin ve ruhsat verilmez; bu kişilerce işletildiğinin tespit edilmesi halinde verilen izin ve ruhsatlar, bunları veren kamu kurum ve kuruluşları tarafından iptal edilir.

(9) Kovuşturma sonunda mahkûmiyet dışında bir karar verilmesi halinde ikinci ve dördüncü fıkralarda belirtilen tedbirler mahkemece kaldırılır.

(10) Bu madde hükümleri suç tarihinde çocuk olanlar hakkında uygulanmaz.”

MADDE 8- 5395 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunun ek 2 nci maddesi uyarınca kurulması gereken merkezler en geç 1/7/2019 tarihine kadar faaliyete geçirilir. Bu tarihe kadar mevcut uygulamaya devam olunur.”

MADDE 9- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

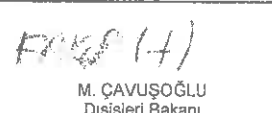

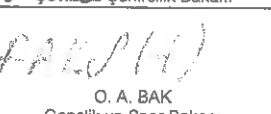
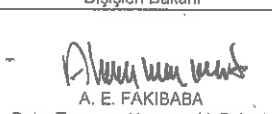

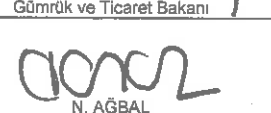
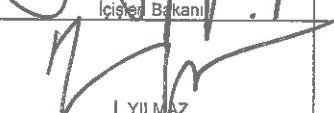
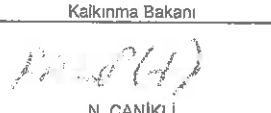

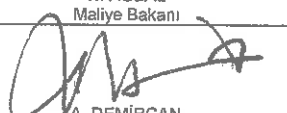
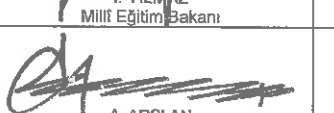
T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 1178

MADDE 10- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

BİNALİ YILDIRIM
BAŞBAKAN

 B. BOZDAĞ Başbakan Yardımcısı	 M. SİMSEK Başbakan Yardımcısı	 F. İŞİLT Başbakan Yardımcısı	 F. ÖZLÜ R. AKDAĞ Başbakan Yardımcısı V -
 M. ÇAVUŞOĞLU Başbakan Yardımcısı	 A. GÜL Adalet Bakanı	 F. B. SAYAN KAYA Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 O. ÇELİK Avrupa Birliği Bakanı
 F. ÖZLÜ Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	 S. ERGEÇELİ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 M. ÖZKAN Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı	 M. ÇAVUŞOĞLU Dışişleri Bakanı
 N. ZEYBEKÇİ Ekonomi Bakanı	 B. ALBAYRAK Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 O. A. BAK Gençlik ve Spor Bakanı	 A. E. FAKIBABA Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
 B. TÜFENKÇİ Gümrük ve Ticaret Bakanı	 S. SOYLU İçişleri Bakanı	 L. ELVAN Kalkınma Bakanı	 N. KURTULMUŞ Kültür ve Turizm Bakanı
 N. AĞBAL Maliye Bakanı	 I. YILMAZ Millî Eğitim Bakanı	 N. CANIKLI Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı
 A. DEMİRCAN Sağlık Bakanı	 A. ARSLAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı		

Dosya No:

101-6545

456

GENEL GEREKÇE

Her çocuk doğası gereği masumdur ve hak sahibi bireydir; çocuk olma ve çocukluğunu yaşama ve geliştirme hakkına sahiptir. Bu sebeple, çocuk haklarının tartışılmaz bir önemi bulunmaktadır. Çocuk haklarının korunabilmesi ve her türlü çocuk istismarının önüne geçilebilmesi amacıyla, başta Anayasa olmak üzere 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren yeni ceza adalet sistemi kapsamında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda ve 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda 15 Temmuz 2005 tarihinde yürürlüğe giren 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve diğer ilgili mevzuatta çocukların yüksek yararı gözetilmek suretiyle çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Bu çerçevede Anayasasının "Ailenin korunması ve çocuk hakları" başlıklı 41 inci maddesinde, her çocuğun, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahip olduğu ve Devletin, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alma yükümlülüğü bulunduğu belirtilmiştir.

Çocuk adalet sistemini, yetişkinlerin ceza adalet sisteminden ayıran temel nokta, alınan bütün kararlarda çocuğun yüksek yararının öncelikli gözetilmesidir. Çocukların fiziki ve psikolojik gelişimleri, duygusal ve eğitim gereksinimleri yetişkinlerden farklılık göstermektedir. Çocukların ister fail ister mağdur olsun, suç ve benzeri tüm sosyal risklerden korunmaları onların yüksek yararı gereğidir. Çocukların suç gibi önemli bir tehlikeden korunabilmeleri, onlara yönelik her türlü tedbiri alan ve çok yönlü koruma sağlayan bir sistemle mümkün olabilir.

Çocukların toplum içinde maruz kaldıkları ihmal ve istismar vakaları, çocuğun önemli derecede örselenmesine neden olmakta ve toplum yapısını olumsuz etkilemektedir. Çocuklara karşı suç işlenmesini önleyecek tedbirlerin alınması kadar suç sonrası uygulanacak rehabilitasyon ve benzeri programlar da önem arz etmektedir. Ayrıca, mağdur çocukların soruşturma ve kovuşturma aşamalarında ikinci defa örselenmesinin engellenmesi de gerekmektedir.

Yeni ceza adalet sisteminin uygulandığı yaklaşık onüç yıllık süre içinde ortaya çıkan ihtiyaçlar dikkate alındığında çocuklara karşı işlenen istismar suçuyla daha etkin mücadele edebilmek amacıyla ilave bir takım önleyici tedbirlerin alınması ve cezaların artırılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Bu çerçevede, çocukların istismarına ilişkin suçların cezaları önemli oranda arttırılmakta, yargılama aşamasında ve sonrasında uygulanacak ilave tedbirler ve hak yoksunlukları düzenlenmekte ve bu suçlara özgü yeni koşullu salıverilme süreleri belirlenmekte, böylelikle hukuk devletinin temel amaçlarından olan bireyin korunması ve toplum güvenliğinin sağlanması hedeflenmektedir.

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yapılan düzenlemeler ile çocukları koruyucu bir takım ilave tedbirler alınmaktadır. Ayrıca 2012/20 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile sadece istismara uğrayan çocuklara yönelik olarak kurulmuş olan çocuk izlem merkezlerinin kapsamı genişletilerek diğer cinsel suç mağdurlarına yönelik de hizmet sunmasına imkân sağlanmaktadır. Cinsel suç mağdurlarının ifadesinin Cumhuriyet savcısının nezaretinde uzmanlar aracılığıyla bu merkezlerde alınması sağlanmak suretiyle yargılama aşamasında bir daha ifade alınmasının önüne geçilerek, mağduru yeniden örselenmesi engellenmektedir. Ayrıca, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması bakımından bu merkezlerin önemli bir görev ifa etmesi amaçlanmaktadır.

Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ile müstehcenlik ve fuhuş suçlarından ve uyuşturucu imal ve ticareti suçundan mahkûm olan kişilerin, kamu veya özel sektöre ait çocuk hizmet birimleri, adli görüşme odaları, okul, okul servisi, okul kantini, yurt, kreş, gündüz

bakım evi, çocuk kulübü, çocuk parkı, oyun bahçesi, oyun salonu gibi çocukların yoğun olarak bulunduğu yerlerde çalıştırılması ve bu yerleri işletmeleri yasaklanmaktadır. Bu suçlardan hakkında kovuşturma bulunanlar yönünden ise mahkemece karar verilmesi halinde çalıştırma ve işletme yasağı ile adres bildirme yükümlülüğü tedbiri uygulanabilecektir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yapılan düzenleme ile çocukların cinsel istismarı suçundan mahkûm olmama koşulu, Devlet memurluğuna alınma şartları arasına alınmaktadır.

Tasarı yukarıda açıklanan nedenlerle hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde düzenleme yapmak suretiyle, Devlet memurluğuna genel alınma şartlarından biri olan bazı suçlardan mahkûm olmamaya ilişkin kapsam genişletilmekte ve çocukların cinsel istismarı suçundan mahkûm olmama hali, Devlet memurluğuna atanma şartları arasına alınmaktadır.

MADDE 2- Madde ile, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 62 nci maddesinde belirtilen takdiri indirim nedenlerinin uygulanması halinde, takdiri indirim nedenlerinin gerekçesiyle birlikte kararda gösterilmesi hükme bağlanmaktadır. Anayasanın 141 inci maddesi ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 34 üncü maddesine göre mahkeme kararlarının gerekçeli olması zorunluluğu dikkate alınarak söz konusu düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 3- Madde ile, çocukların cinsel istismarı suçunun nitelikli halleri için öngörülen hapis cezaları, caydırıcılığın sağlanması ve bu suçla etkin mücadele edilebilmesi amacıyla artırılmaktadır.

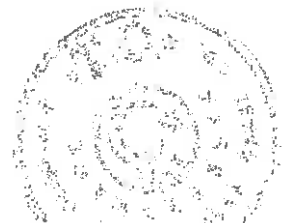
Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, çocuğun cinsel istismarı suçunun nitelikli hali için öngörülen hapis cezasının üst sınırı, yirmi yıldan kırk yıla çıkarılmaktadır. Suçun oniki yaşını tamamlamamış çocuğa karşı işlenmiş olması hâlinde ise otuz yıldan kırk yıla kadar hapis cezası verilmesi öngörülmektedir.

Maddeye dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere iki yeni fıkra eklenmek suretiyle çocuklara karşı işlenen nitelikli cinsel istismar suçunun cezaları belirli haller bakımından önemli oranda artırılmaktadır. Bu düzenleme yapılırken maddenin birinci fıkrasında yer alan yaş kriterleri ile dördüncü fıkrasında belirlenen cebir, tehdit ve silah unsurları dikkate alınmış, böylelikle maddede kabul edilen sistematik yapı korunmuştur.

Maddeye eklenen beşinci fıkranın (a) bendiyle, ikinci fıkroda tanımlanan cinsel istismar suçunun nitelikli halinin oniki yaşını tamamlamamış çocuğa karşı işlenmesi ve maddenin üçüncü veya dördüncü fıkrasında belirtilen ağırlaştırıcı nedenlerden herhangi birinin bulunması durumunda fail hakkında müebbet hapis cezasına hükmedilmesi öngörülmektedir. Buna göre, maddenin üçüncü veya dördüncü fıkrası gereğince cezada artırım yapılması yerine, ikinci fıkra uyarınca verilecek süreli hapis cezası, müebbet hapis cezasına dönüştürülecektir.

Maddeye eklenen beşinci fıkranın (b) bendiyle, ikinci fıkroda tanımlanan cinsel istismar suçunun nitelikli halinin birinci fıkranın (a) bendi kapsamında olan oniki yaşını tamamlamamış çocuklara karşı cebir veya tehditle işlenmesi halinde fail hakkında müebbet hapis cezasına hükmedilmesi düzenlenmektedir. Buna göre, maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ağırlaştırıcı nedenlerden birinin bulunması durumunda üçüncü fıkradaki orana göre cezada artırım yapılacak, dördüncü fıkradaki cebir veya tehdit unsurunun bulunması halinde ise cezada artırım yapmak yerine, ikinci fıkra uyarınca verilecek süreli hapis cezası, müebbet hapis cezasına dönüştürülecektir.

Maddeye eklenen beşinci fıkranın (c) bendiyle, ikinci fıkroda tanımlanan cinsel istismar suçunun nitelikli halinin birinci fıkranın (b) bendi kapsamında olan çocuklara karşı silah kullanılmak suretiyle işlenmesi halinde fail hakkında müebbet hapis cezasına hükmedilmesi düzenlenmektedir. Buna göre, maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ağırlaştırıcı nedenlerden birisinin bulunması durumunda üçüncü fıkradaki orana göre cezada artırım yapılacak, dördüncü fıkradaki silah unsurunun bulunması halinde ise ikinci fıkra uyarınca verilecek süreli hapis cezası, müebbet hapis cezasına dönüştürülecektir.

Maddeye eklenen altıncı fıkrayla, ikinci fıkrada tanımlanan cinsel istismar suçu bakımından üçüncü ve dördüncü fıkranın birlikte uygulandığı hallerde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmedilmesi öngörülmektedir. Buna göre, üçüncü ve dördüncü fıkranın birlikte uygulanması gerekmektedir. Söz konusu fıkraların birlikte uygulanmadığı hallerde ise üçüncü, dördüncü veya beşinci fıkradaki hükümlerin uygulanması söz konusu olabilecektir. Öncelikle, yaş grupları için öngörülen nitelikli hallere özellikle de dördüncü fıkrada belirlenen unsurlara bakılacaktır. Örneğin cinsel istismarın nitelikli halinin birinci fıkranın (b) bendi kapsamındaki çocuklara karşı cebir veya tehditle işlenmesi halinde üçüncü fıkrada düzenlenen ağırlaştırıcı nedenlerden biriyle birlikte, ayrıca dördüncü fıkrada düzenlenen silah unsurunun bulunması durumunda bu fıkra hükmüne göre ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilecektir. İkinci fıkrada tanımlanan cinsel istismar suçunun oniki yaşını tamamlamamış çocuğa ya da birinci fıkranın (a) bendi kapsamında olan oniki yaşını tamamlamış çocuklara karşı üçüncü fıkrada belirtilen birden fazla kişi tarafından dördüncü fıkrada belirtildiği şekilde cebir veya tehditle işlenmesi durumunda, bu fıkra hükmüne göre ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilecektir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 62 nci maddesi gereğince müebbet hapis cezasına takdiri indirim uygulanması durumunda yirmibeş yıl hapis cezası verilmektedir. Maddeye eklenen dokuzuncu fıkrayla, bu madde uyarınca hükmedilen müebbet hapis cezasından 62 nci madde uyarınca takdiri indirim yapılması halinde cezanın kırk yıl olarak belirlenmesi sağlanmaktadır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesine göre, süreli hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı artırım ve indirim nedenleri uygulandıktan sonra belirlenen sonuç ceza otuz yıldan fazla olamamaktadır. Maddeye eklenen onuncu fıkrayla, çocuğun yüksek yararı gözetilerek çocuklara karşı işlenen cinsel istismar suçları bakımından bu sınır kırk yıla çıkarılmaktadır. Çocuğa karşı işlenen cinsel istismar suçundan dolayı fail hakkında 61 inci madde uyarınca belirlenen sonuç ceza en fazla kırk yıl hapis cezası olacaktır.

MADDE 4- Madde ile, çocuğun fuhşa teşvik edilmesi suçuna ilişkin öngörülen adli para cezasının alt sınırı, caydırıcılığın sağlanması ve bu suçla etkin mücadele edilebilmesi amacıyla arttırılmaktadır.

MADDE 5- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda düzenlenen cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan dolayı hapis cezasına mahkûm olanlara uygulanacak koşullu salıverilme süreleri, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 108 inci maddesinde özel olarak düzenlenmiştir. Ancak bu suçların faillerine yalnızca hapis cezası verilmesi, toplumun ve çocukların korunması ile failin ıslahı için yeterli bir ceza hukuku yaptırımı olarak kabul edilmemektedir. Failin aynı zamanda ıslah edilmesi amacını gerçekleştirmeye yardımcı olacak etkili tedbir ve yükümlülükler tabi tutulması da gerekmektedir. Bu çerçevede madde ile, 5275 sayılı Kanunun 108 inci maddesinde değişiklik yapmak suretiyle, bazı suçlardan mahkûm olanlara uygulanacak koşullu salıverilme süreleri uzatılmakta ve maddede düzenlenen tedbir ve yükümlülükler yeniden tanımlanarak ilave tedbirler getirilmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrasında yapılan değişiklikle, çocuğa karşı işlenen bir suçtan dolayı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûmiyet halinde elli yılın; müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde ise kırk yılın infaz kurumunda iyi halli olarak geçirilmesi durumunda koşullu salıverilme hükümlerinden yararlanılabileceği düzenlenmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında yapılan değişiklikle, bu fıkrada yer alan suçlara ilave olarak, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 190 ıncı maddesinde tanımlanan uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma suçu eklenmekte ve bu suçtan mahkûm olanlara da bu fıkradaki koşullu salıverilme hükümlerinin uygulanabilmesi sağlanmaktadır.

Maddenin onuncu fıkrasında yapılan düzenlemeyle, dokuzuncu fıkrada belirtilen suçlardan hapis cezasına mahkûm olanlar hakkında, ceza infaz kurumundan herhangi bir nedenle tahliye edilmesinden itibaren başlamak üzere denetim süresi içinde ve hak ederek tahliye tarihinden itibaren beş yıla kadar süreyle fıkrada belirtilen bir veya birkaç tedbir ya da yükümlülüğe infaz hâkimi tarafından karar verilecektir. Mevcut düzenlemede yer alan tıbbi tedaviye tabi tutulmak tedbiri, onbirinci fıkrada müstakilen düzenlendiğinden, belirtilen tedbirlerin arasından çıkarılmaktadır. Ayrıca fıkraya eklenen (f) ve (g) bentleriyle de söz konusu kişilerin takibinin sağlanması amacıyla adres değişikliğine ilişkin bildirim yükümlülüğü getirilmektedir.

Maddenin onbirinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, dokuzuncu fıkrada belirtilen cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan dolayı hapis cezasına mahkûm olanlar hakkında, ceza infaz kurumundan herhangi bir nedenle tahliye edilme tarihinden üç ay önce başlamak üzere tahliyeden itibaren beş yıla kadar, ayakta veya yatarak cinsel isteğin ilaçla baskılanması tedbirine uzman raporu üzerine infaz hakimi tarafından karar verilebilecektir. Belirtmek gerekir ki, onuncu fıkrada düzenlenen süre ile bu fıkrada düzenlenen süre birbirinden farklıdır. Düzenlemeye göre, bu fıkra uyarınca uygulanan cinsel isteğin ilaçla baskılanmasına yönelik tedbir, tıbbi gerekliliklere uygun olarak yerine getirilecek, infaz hakimi tarafından her yıl değerlendirilecek ve gerektiğinde sonlandırılabilir. İnfaz hakimi tedbirin uygulanmasına veya devam etmesine yönelik kararları verirken uzman değerlendirmesini dikkate alacak ve hükümlünün sağlığı açısından gerekli olması durumunda tedbirin sona erdirilmesine karar verebilecektir.

Maddenin onikinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, dokuzuncu fıkrada belirtilen suçlardan dolayı mahkûm olanların, ceza infaz kurumlarında bulunduğu süre içinde rehabilitasyon amaçlı programlara katılması zorunlu hale getirilmektedir. Hükümlü, içerik ve periyotları uzmanlar tarafından belirlenecek rehabilitasyon amaçlı programlara zorunlu olarak katılacaktır. Aksi taktirde iyi halli kabul edilmeyecek ve koşullu salıvermeden faydalanamayacaktır.

Maddenin onüçüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle, tedbir ve yükümlülüklerle aykırı davranılması durumunda uygulanacak yaptırımlar düzenlenmektedir. Buna göre, ihlalin 5275 sayılı Kanunun 105/A maddesindeki süreçte gerçekleşmesi halinde, denetimli serbestlik kararı kaldırılarak hükümlü kapalı ceza infaz kurumuna gönderilecektir. İhlalin koşullu salıverilmeden sonra denetim süresi içinde gerçekleşmesi durumunda koşullu salıverilme kararı geri alınacaktır. İhlalin infazın tamamlanmasından sonra gerçekleşmesi halinde ise hükümlü hakkında bu maddenin yedinci fıkrası uyarınca onbeş günden üç aya kadar disiplin hapsi uygulanabilecektir.

Maddenin ondördüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle, Cumhuriyet başsavcılığının onuncu ve onbirinci fıkralarda belirtilen tedbir ve yükümlülüklerle karar verilmesini infaz hakimliğinden talep edeceğine ilişkin hüküm getirilmek suretiyle uygulamada aksaklık yaşanmaması amaçlanmaktadır.

Maddenin onbeşinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, maddede bulunan tedbir ve yükümlülüklerin suç tarihinde çocuk olanlar bakımından uygulanmayacağı öngörülmektedir.

Maddenin onaltıncı fıkrasında yapılan düzenlemeyle, maddenin onuncu, onbirinci ve onikinci fıkralarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği öngörülmektedir.

MADDE 6- Madde ile, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 6 ncı maddesinde değişiklik yapmak suretiyle, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna yapılan atıflar, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı il veya ilçe müdürlüklerine yapılmaktadır. Böylelikle hizmetin yerinde, hızlı ve etkili görülmesi sağlanmaktadır. Ayrıca Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemelerin yaptıkları soruşturma veya kovuşturmalarda korunma ihtiyacı olan çocuğu, derhal il veya ilçe müdürlüklerine bildirmesi gerekliliği düzenlenmektedir.

MADDE 7- Madde ile, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda çocukların yüksek yararını gerektiren koruyucu bazı düzenlemeler yapılmaktadır.

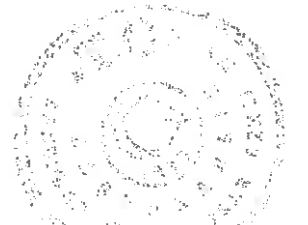
Kanuna eklenen ek 1 inci madde ile, cinsel istismar suçu mağduru çocuklarla ilgili yapılan haber ya da yayınlarda çocuğun maddi ve manevi bütünlüğü ile özel hayatının korunmasına özen gösterilmesi amacıyla yüksek yararı gerektiriyorsa soruşturmanın başlangıcında, olayla ilgili olarak basın yayın, radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinde ve internet ortamında yapılan yayınların kısıtlanması, yayın yasağı konulması, içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine yönelik tedbir kararı verilmesi öngörülmektedir. Bu tedbire, çocuğun anası, babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimsenin veya Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının istemi üzerine ya da re'sen Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilmesi sağlanmaktadır. Cumhuriyet savcısının kararının, yirmidört saat içinde çocuk hâkiminin onayına sunulması, hâkimin, kararını kırksekiz saat içinde açıklaması, aksi halde tedbirin kendiliğinden kalkması öngörülmektedir. Düzenleme ile tedbir kararı verilirken çocuğun üstün yararı dikkate alınacak ve verilecek tedbir kararı yargı denetimine tabi tutulacaktır.

Cumhuriyet savcısının kararının derhal Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca internet sitelerinde yayımlanması, bu duyuruların 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre tebligat hükmünde olması, verilen kararlara aykırı olarak yayın yapılması halinde ilgisine göre 5187 sayılı Basın Kanununun 21 inci maddesi ile 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasındaki yaptırımların uygulanması düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, internet ortamında yapılabilecek yayınlarla ilgili tedbir kararlarının verilmesi ile yerine getirilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır. Buna göre, tedbire konu içeriğin internet ortamında yayımlanması halinde birinci fıkradaki usul uygulanmak suretiyle çocuğun yüksek yararı gözetilerek Cumhuriyet savcısı tarafından içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebilecektir. Bu fıkra kapsamında verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarına aykırı davranılması durumunda 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 8/A maddesinin üçüncü ve beşinci fıkrası hükümlerinin uygulanması sağlanmaktadır.

Kanuna eklenen ek 2 nci madde ile, cinsel suç mağdurlarına yönelik hizmetler düzenlenmektedir. 2012/20 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile sadece istismara uğrayan çocuklara yönelik olarak kurulmuş olan çocuk izlem merkezleri, aynı zamanda diğer cinsel suç mağdurlarına yönelik de hizmet sunmasına imkân sağlayacak şekilde düzenlenmektedir. Böylelikle, Ülkemizin de taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak çocuk izlem merkezlerinin çalışma alanı genişletilmektedir.

Cinsel suç mağdurlarının yaşadıkları olayı birden fazla anlatması, içinde buldukları travmatik etkilerin artmasına ve yaşadıkları olayı tekrar hatırlamasına neden olmaktadır. Tekrarlanan adli ve tıbbi işlemlerden kaynaklanan mağduriyetlere engel olmak amacıyla belirtilen işlemlerin, bu alanda eğitilmiş kişilerin çalıştığı bir merkezde ve tek seferde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu yaklaşım mağdurun yaşadığı süreci daha kolay atlatmasına yardımcı olacaktır.

Maddenin birinci fıkrasında, merkezlerin adli yargı ilk derece adalet komisyonu bulunan yerlerde Sağlık Bakanlığınca kurulacağı düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, bu merkezlerin bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu gözönünde tutularak adalet komisyonu bulunan yerlerde kurulmamasına ya da bulunmayan yerlerde kurulmasına Adalet Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Sağlık Bakanlığınca karar verilebileceği düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, mağdurların buldukları yerdeki merkezlere ya da adli teşkilat bulunan yerlerin tamamında bu merkezlerin kurulamayacak olması nedeniyle mülki sınırlara bakılmaksızın kendilerine en yakın merkezlere götürülmesi suretiyle bu maddede belirtilen işlemlerin yerine getirileceği belirtilmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, merkezlerde çalışacak personelin görevlendirilme usulü ve özlük hakları belirlenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında, merkezlerdeki işlemleri yerine getirmek üzere merkezin kurulduğu yer Cumhuriyet başsavcılığı tarafından Cumhuriyet savcısı görevlendirilmesi düzenlenmektedir. Böylelikle merkeze gelen vakaların gecikmeksizin incelenmesi ve ifadelerin derhal alınması amaçlanmaktadır. Suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcısı, merkezin kurulu bulunduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına derhal talimat yazmak suretiyle bu merkezde ifade alınmasını sağlaması gerekmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında, cinsel suç mağdurlarının ifadesinin mağdurların örselenmesine engel olmak ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılmasını sağlamak amacıyla bu merkezlerde Cumhuriyet savcısının nezaretinde uzmanlar aracılığıyla alınması düzenlenmektedir. Böylelikle suçun unsurlarının tespiti için mağdura yöneltilecek doğru sorular, Cumhuriyet savcısı tarafından uzmanlara iletilecek ve bu uzmanlar çocukla iletişime geçecektir. Mağdurun ifadesinin alınması sırasında uzmanın yer alması ve mağdura uzman kişinin sorular yöneltmesi, süreci kolaylaştırmak ve mağdurun olaydan dolayı yaşadığı travmatik etkileri en aza indirmek amacıyla oldukça önemlidir.

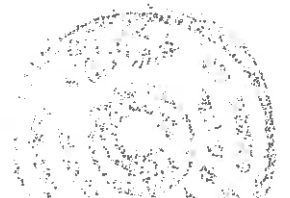
Mağdurun ifadesinin cinsel suç soruşturmasında en önemli delillerden olduğu dikkate alındığında, örselenmeyi engellemek amacıyla birden fazla ifade alınmasının önlenmesi, hâkim ve savcıların mağdurun ifade sırasındaki ruh halini görmesi ve ifadenin doğruluğunun takdiri açısından önem teşkil etmesi nedeniyle, mağdurun rızasının bulunması halinde ifade sırasındaki görüntü ve seslerin kayda alınması öngörülmektedir. Mağdurun çocuk olması durumunda ifade sırasında ses ve görüntünün kayda alınması zorunludur.

Maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunluluk bulunan haller dışında soruşturma ve kovuşturmada mağdurun ifadesi yeniden alınmayacak ve bu merkezlerde alınan ifade ile yetinilecektir. Ancak maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından çocuk mağdurun kovuşturma aşamasında ifadesinin alınması veya başkaca bir işlem yapılmasında zorunluluk bulunması halinde bu işlem, mağdur çocuk ile sanığın aynı ortamda bulunmayacağı şekilde mahkeme veya görevlendireceği naip hâkim tarafından bu merkezlerde uzmanlar aracılığıyla yerine getirilecektir.

Maddenin sekizinci fıkrasında, mağdurların ifadesinin bu merkezlerde kurulu bulunan Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi kullanılmak suretiyle de alınabileceği hususu düzenlenmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, cinsel suç mağdurlarının beden muayenesi ile vücuttan örnek alınması işlemlerinin bu merkezlerde adli tıp uzmanı veya bulunmaması halinde uzman hekim tarafından özel ortamda yapılması sağlanmaktadır.

Maddenin onuncu fıkrasında, yönetmelikte düzenlenecek standartları sağlamaları halinde üniversiteler bünyesinde kurulan merkezlerde de bu hizmetlerin sunulabileceği düzenlenmektedir. Birçok üniversitede çocuk koruma merkezleri veya kadın araştırma merkezleri gibi merkezler bulunmaktadır. Üniversite bünyesinde kurulu bu merkezlerin,

yönetmelikte belirlenen standartları sağlamaları halinde hizmet sunabilmelerine imkân tanınabilecektir. Bu durum hizmetten yararlanma ağının genişlemesine katkı sağlayacaktır.

Maddenin onbirinci fıkrasında, merkezlerin kuruluşuna, standardına, işleyişine, hizmet sunumuna, denetimine, personelin görevlendirilmesine, eğitimine, görev ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirlenmesi düzenlenmektedir.

Kanuna eklenen ek 3 üncü madde ile, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası, 103 üncü maddesi, 104 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası, 188 ve 190 ıncı maddeleri, 226 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile üçüncü fıkrası ve 227 nci maddesinde tanımlanan suçlardan kesinleşmiş mahkûmiyeti bulunanların, çocukların yoğun olarak bulunduğu yerlerde çalıştırılmayacağı ve bu yerleri işletemeyecekleri düzenlenmektedir. Çocukların yoğun olarak bulunduğu iş kollarının belirlenmesi görevi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına verilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, hakkında belirtilen suçlardan dolayı kovuşturma başlatılanlar yönünden çalıştırma ve işletme yasağının mahkemece karar verilmesi halinde uygulanabileceği düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, çalıştırma ve işletme yasağına aykırı hareket edenlere verilecek idari yaptırımlar düzenlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, hakkında belirtilen suçlardan dolayı kovuşturma bulunanların ikametgâh ve işyeri adreslerini değiştirdiklerinde beyanda bulunma veya ikametgâhlarından geçici olarak ayrılmaları durumunda gidecekleri yeri bildirme yükümlülüğüne mahkemece karar verilebileceği düzenlenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında, adres bildirme yükümlülüğüne aykırı davranışlar hakkında idari para cezası verilmesi öngörülmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında, bu maddede belirtilen tedbirlere ilişkin kararların denetimli serbestlik müdürlüklerine bildirilmesi ve müdürlüklerce de ilgisine göre çalıştırma yasağı bakımından Sosyal Güvenlik Kurumuna, adres değişikliği bakımından da kolluk birimlerine gönderilmesi öngörülmektedir.

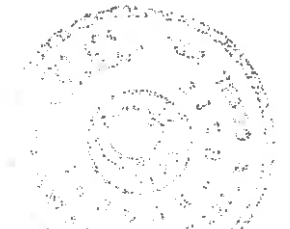
Maddenin yedinci fıkrasında, çalıştırma ve işletme yasağının takibinin, Adalet Bakanlığında alınan veriler yardımıyla bilişim sistemleri üzerinden Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılması, yasağa aykırılık halinin tespiti durumunda ise bu hususun işverene bildirilmesi ve aynı zamanda denetim bakımından bu kişilere ait sorgulama bilgilerinden İçişleri Bakanlığının haberdar edilmesi öngörülmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrasında, belirtilen işyerlerinin açılması veya işletilmesi için yasak kapsamına giren kişilere izin ve ruhsat verilmeyeceği, daha önce verilmiş izin ve ruhsatlar bakımından bu yerlerin belirtilen kişiler tarafından işletildiğinin tespit edilmesi durumunda ise verilen izin ve ruhsatların veren kamu kurum ve kuruluşları tarafından iptal edileceği düzenlenmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, kovuşturma aşamasında verilmiş olan tedbir kararlarının kovuşturma sonunda mahkûmiyet dışında bir karar verilmesi halinde mahkemece kaldırılması öngörülmektedir.

Maddenin onuncu fıkrasında, bu madde hükümlerinin suç tarihinde çocuk olanlar bakımından uygulanmayacağı düzenlenmektedir.

MADDE 8- Kanuna eklenen geçici 2 nci madde ile, Kanunun ek 2 nci maddesi uyarınca kurulması gereken merkezlerin en geç 1/7/2019 tarihine kadar faaliyete geçirilebilmesi için Sağlık Bakanlığında süre verilmektedir. Bu tarihe kadar uygulamada aksaklık yaşanmaması amacıyla mevcut uygulanmaya devam edileceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 9- Yürürlük maddesidir.

MADDE 10- Yürütme maddesidir.

